

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การพัฒนาประเทศในปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วหรือกำลังพัฒนา ล้วนให้ความสำคัญต่อการผลิตและพัฒนากำลังคนกันทั้งสิ้น เพราะถือเป็นปัจจัยพื้นฐานที่จะสร้างสังคมให้อยู่เย็นเป็นสุข เพิ่มผลผลิตเพื่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน การศึกษาเป็นรากฐานของการพัฒนาคนและการพัฒนาประเทศ ในยุคโลกาภิวัตน์ปัจจุบันเป็นแข่งขันกันที่คุณภาพของคน เรื่องของการศึกษาจึงเป็นเรื่องที่ทุกประเทศให้ความสนใจ ประเทศไทยก็เป็นประเทศหนึ่งที่ต้องเร่งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอ สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงทั้งในปัจจุบันและอนาคต สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางสังคมของไทยผันแปรไปตามกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ดังนั้น การเสริมสร้างให้สังคมไทยมีความเข้มแข็ง สามารถเป็นภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ จึงเป็นสิ่งสำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2556, หน้า 9)

จากการวิเคราะห์ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมไทยและการพัฒนาที่ผ่านมา มีผลกระทบต่อสังคมไทยสรุปได้ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2556, หน้า 9 - 11) โครงสร้างประชากรมีแนวโน้มประชากรวัยสูงอายุเพิ่มขึ้น ประชากรวัยเด็กและวัยแรงงานลดลงคนไทยได้รับการพัฒนาศักยภาพทุกช่วงวัย แต่ยังมีปัญหาด้านความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การแพร่ระบาดของยาเสพติดและการเพิ่มขึ้นของการพนัน เป็นปัญหาสำคัญต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน สื่อมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของประชาชน แต่ยังมีบทบาทในการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพคนค่อนข้างน้อย โดยสื่อทางสังคมในปัจจุบันมีอิทธิพลอย่างมากต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของประชาชน การเผยแพร่สื่อต่างๆ มีบทบาทต่อความรุนแรง การตอกย้ำการสร้างอคติ

เชิงลบต่อผู้อื่น ภาษาก้าวร้าว เป็นต้นดังนั้นการพัฒนาคนหรือทุนมนุษย์ให้เข้มแข็ง และการเสริมสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของคน ทั้งในเชิงสถาบัน และระบบโครงสร้างของสังคมให้เข้มแข็ง สามารถเป็นภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สอดคล้องกับที่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 ที่มุ่งเน้นให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้ง ร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมคุณธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 3-8)

ยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้ได้มาตรฐานสูงขึ้น โดยการสร้างโอกาสให้ผู้เรียนเข้าถึงการเรียนรู้ที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนของ สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ มีศักยภาพสูงในการแปลงนโยบาย และพัฒนาหลักสูตรการศึกษาไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างความเข้มแข็งของระบบประกันคุณภาพและให้ผู้เรียนเข้าถึงการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ อย่างทั่วถึงและเสมอภาคอย่างยั่งยืน สามารถพัฒนาตนเองต่อเนื่องตลอดชีวิต มีคุณภาพ ได้มาตรฐานสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข มีคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีความรอบรู้ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557, ออนไลน์)

การจัดการศึกษาเอกชน ถือได้ว่าเป็นการจัดการศึกษาที่มีโรงเรียนเอกชนทำ หน้าที่ขับเคลื่อนกระบวนการทางการศึกษาที่นอกเหนือจากการจัดการของรัฐ โดยบทบาท สำคัญของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ประกอบด้วย สามารถแบ่งเบาภาระของ รัฐในเรื่องการจัดการศึกษาให้เยาวชน ซึ่งมีทั้งการศึกษาในระบบโรงเรียนและการศึกษา นอกกระบบ เป็นโรงเรียนที่อยู่ในแหล่งชุมชนเกือบทุกชุมชน ถือว่าเป็นโรงเรียนใกล้บ้านมี การคมนาคมที่สะดวก จึงสามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียนและผู้ปกครอง สามารถให้บริการที่มีลักษณะเด่นเป็นพิเศษ สนองความต้องการของกลุ่มคน ได้เป็นอย่างดี เช่น อาหารกลางวัน พาหนะรถรับ-ส่ง สามารถจัดการเรียนการสอนได้ อย่างมีคุณภาพทัดเทียมกับโรงเรียนของรัฐ โดยพิจารณาได้จากคะแนนผลการทดสอบ ระดับชาติ (O-NET) และจากคะแนนการทดสอบมาตรฐานอาชีวศึกษา (V-NET) พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าโรงเรียนภาครัฐ

การศึกษาเอกชนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ เนื่องจากการ

จัดการศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของคนในทุกๆ ด้านไม่ว่าจะเป็น การแข่งขันทางเศรษฐกิจ การแก้ไขปัญหาสังคม เศรษฐกิจ การเมืองหรือการพัฒนาในด้านต่างๆ และภาคเอกชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ได้ช่วยเสริมในส่วนที่ภาครัฐ ดำเนินการไม่ทั่วถึง ช่วยสร้างความหลากหลายในด้านรูปแบบและวิธีการจัดการศึกษา ทำให้เกิดการศึกษากลับไปมาที่ภาคเอกชนช่วยเติมเต็มการเรียนรู้ให้กับเด็กและเยาวชน ดังนั้นการพัฒนาการศึกษาเอกชนจึงเป็นสิ่งสำคัญของการพัฒนาประเทศให้ แข็งแรงและแข่งขันในเวทีโลก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2556, หน้า 1)

ผลการจัดการศึกษาเอกชนที่ผ่านมา สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม การศึกษาเอกชน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้วิเคราะห์การจัดการศึกษา เอกชนสรุปได้ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2556, หน้า 48-55) 1) คุณภาพการศึกษาเอกชนที่ผ่านมายังไม่เป็นที่พอใจของสังคม นักเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาหลักของระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O-NET) ได้แก่ ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และสังคมศึกษา ยังมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 2) ด้านสถานศึกษาพบว่าสถานศึกษาเอกชนขั้นพื้นฐานที่ยังไม่ได้เกณฑ์มาตรฐานตาม เกณฑ์การประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) 3) ปัญหาการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่า ส่วนใหญ่ให้ความสนใจในการพัฒนาวัสดุ อุปกรณ์มากกว่าการนำเนื้อหาสาระในสื่อเทคโนโลยีและสารสนเทศไปใช้ในการเรียน การสอน ประกอบกับสถานศึกษาเอกชนมีจำนวนคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สำหรับสื่อไม่ เพียงพอ ล้าสมัย รวมทั้งครูยังไม่สามารถใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียน การสอนได้อย่างแท้จริงและผู้เรียนไม่ได้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง ประกอบ กับสถานศึกษาเอกชนบางแห่งยังขาดสื่อที่ทันสมัยและมีคุณภาพ ทำให้ไม่เพียงพอต่อการ ใช้เพื่อศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองของครูและผู้เรียน 4) ผลการวิเคราะห์ สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) จากการวิเคราะห์การจัดการศึกษาเอกชนที่ผ่านมา และจากการประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการศึกษาเอกชน พ.ศ. 2556 - 2560 ได้มีการประเมินสถานการณ์ของการจัดการศึกษาเอกชน สรุปผลการ วิเคราะห์ ดังนี้ จุดแข็ง (Strengths : S) ประกอบด้วย การบริหารจัดการสถานศึกษา เอกชนมีความเป็นอิสระและคล่องตัว มีเครือข่ายสถานศึกษาเอกชนที่มีความเข้มแข็ง มีการประชุมหารือเพื่อพัฒนาการศึกษาเอกชนร่วมกันอย่างต่อเนื่อง หลักสูตร/โปรแกรม การเรียนการสอนมีความยืดหยุ่น หลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนมี

สถานศึกษาเอกชนที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานจากการรับรองของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) กระจายอยู่ในทุกพื้นที่และยังสามารถเปิดรับผู้เรียนได้อีกเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (ระดับปฐมวัย) ผู้จบการศึกษาจากสถานศึกษาเอกชนมีคุณภาพ มีศักยภาพในการเข้าศึกษาต่อและปฏิบัติงานในอัตราที่สูงมีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาเอกชนที่มีประสิทธิภาพ จุดอ่อน (Weaknesses : W) ประกอบด้วย ขาดหน่วยงานหรือบุคคลรับผิดชอบการกำกับ ตรวจสอบ ติดตาม นิเทศ สนับสนุนทางวิชาการและประสานงานแก่สถานศึกษาเอกชนในระดับพื้นที่ซึ่งเป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการพัฒนาการศึกษาเอกชนอย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ ระบบข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาเอกชนยังไม่มีประสิทธิภาพ ไม่เป็นระบบ ขาดแคลนครู ทั้งครูที่มีคุณภาพสูง ครูสาขาวิชาหลักหรือครูวิชาเฉพาะ ระบบสวัสดิการของครูยังไม่เอื้อต่อการสร้างแรงจูงใจหรือความมั่นคงในอาชีพให้กับครูเอกชนได้ ทำให้มีการลาออก เปลี่ยนงานในอัตราสูง

การลงทุนของสถานศึกษาเอกชนบางส่วนเน้นให้ความสำคัญกับผลกำไรมากกว่าการพัฒนาการศึกษา โครงสร้างการบริหารงานของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในส่วนกลางยังไม่มีหน่วยงานระดับกลุ่มงานที่ทำหน้าที่สนับสนุนส่งเสริมการจัดและการพัฒนาการศึกษาเอกชนในส่วนภูมิภาคโอกาส (Opportunities : O) ประกอบด้วย กฎหมาย (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม) ให้โอกาสเอกชนจัดและสนับสนุนการจัดการศึกษาได้นโยบายและเป้าหมายตามแผนการศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนาการศึกษา รวมถึงนโยบายรัฐบาลต้องการเพิ่มสัดส่วนผู้เรียนเอกชนให้มากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รวมทั้งการพัฒนาเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการศึกษาที่หลากหลายมากขึ้น เอื้อประโยชน์ต่อการปรับตัวและการลงทุนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเอกชน เพื่อให้มีมาตรฐานสูง ล้าหน้า ทำให้ได้เปรียบสถานศึกษาอื่น การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเอกชนในเรื่องความร่วมมือกับสถานศึกษา/องค์กรต่างประเทศในการจัดการศึกษา การมีครูต่างชาติเข้ามา กลุ่มเป้าหมายผู้เรียนต่างประเทศที่จะเข้ามาใช้บริการ นอกจากนี้ยังประสบปัญหาในการหาครูคุณภาพเข้าสู่การจัดการศึกษาเอกชน โดยเฉพาะการจ้างครูต่างชาติมีกระบวนการวิธีการซับซ้อน ล้าช้า การสนับสนุนการขยายการศึกษาเอกชนยังขาดแนวทางและเป้าหมายการดำเนินงานที่ชัดเจน เป็นรูปธรรมและไม่สะท้อนต้นทุนที่แท้จริงในการลงทุน

การจัดการศึกษาของเอกชน ขาดกฎ ระเบียบที่เอื้อหรือรองรับการเข้าเรียนของนักเรียนต่างชาติในสถานศึกษาเอกชน การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองหรือผู้บริหารระดับนโยบาย ด้านการศึกษาทำให้นโยบายการศึกษาเอกชนขาดความต่อเนื่องกฎระเบียบเกี่ยวกับการ ยกเว้นภาษียังไม่เอื้อการลงทุนเพื่อจัดซื้อ หรือจัดหาทรัพยากรทางการศึกษาใน สถานศึกษาเอกชนประเด็นปัญหาที่ควรเร่งรัด ปรับปรุงและพัฒนา จากผลการวิเคราะห์ การจัดการศึกษาเอกชนดังกล่าวข้างต้น พบว่ามีปัญหาที่สำคัญที่จะต้องนำมาพิจารณา ได้แก่กระบวนการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล ยังให้ความสำคัญกับความรู้ ทางวิชาการมากกว่าด้านพฤติกรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สถานศึกษาเอกชนใน ประเภทเดียวกัน มีความแตกต่างกันทั้งในด้านคุณภาพการศึกษาและการบริหารจัดการ การจัดการศึกษาของเอกชนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานยังไม่ขยายตัวเท่าที่ควรการระดม ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาจากทุกภาคส่วนยังไม่สามารถดำเนินการได้มาก เท่าที่ควรและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเอกชนของหน่วยงานต่างๆ ยังมีน้อย การขาดแรงจูงใจ และมาตรการในการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัวยุติการ ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคม หรือภาคส่วนต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเอกชนยังมีน้อยและไม่สามารถ นำสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม นโยบายและทิศทางการพัฒนากำลังคนของประเทศ ขาดความชัดเจน ทำให้การผลิตและพัฒนากำลังคนของเอกชนไม่สมดุลและสอดคล้องกับ ความต้องการของประเทศ การผลิตและพัฒนากำลังคนยังมีคุณภาพไม่เพียงพอและไม่ สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ กฎ ระเบียบ เกณฑ์ต่างๆ เกี่ยวกับการจัดการศึกษา เอกชนยังไม่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

จากสภาพ และ ปัญหาดังกล่าวสรุปได้ว่า ยุทธศาสตร์การศึกษาเอกชนจะ บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายขึ้นกับการเพิ่มศักยภาพบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานด้วยเทคนิคและวิธีการใหม่ๆ อย่างต่อเนื่องด้วยการ ฝึกอบรมหรือศึกษาดูงานเพื่อสร้างองค์ความรู้และประสบการณ์ให้บุคลากร รวมทั้ง สร้างขวัญและกำลังใจด้วยการยกย่อง ชมเชย ให้รางวัล เมื่อสามารถดำเนินการได้ ผลสำเร็จตามเป้าหมาย ด้วยเป้าหมายหลักของชาติที่กำหนดให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มี คุณภาพมาตรฐานและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นจากการประเมินในระดับชาติ (O-NET, PISA) และสถานศึกษาเอกชนทุกระดับทุกประเภทผ่านการรับรองมาตรฐานทาง การศึกษา ดังนั้นงานวิชาการจึงถือเป็นงานหลักที่มีความสำคัญในการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอน เพราะเป็นหัวใจของสถานศึกษาที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญสนับสนุน

ให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ส่งเสริมให้ครูมีความตระหนักและร่วมมือกันพัฒนางานวิชาการอย่างจริงจังตามปรัชญาของการศึกษานำความรู้ไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตลอดทั้งการอบรมศิลาธรรมจรรยาและความประพฤติของนักเรียน เพื่อให้เป็นคนดีมีความรู้ความสามารถทางวิชาการ มีทักษะการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข (สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร, 2550, หน้า 7) นอกจากนี้ การบริหารงานวิชาการยังเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิด และเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหารที่พัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้น เริ่มตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลการสอนเพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน (รุ่งชัชดา พรवेशชาติ, 2550, หน้า 29) การดำเนินกิจกรรมทางวิชาการจึงต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย นับตั้งแต่ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา ต้องมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การวางแผน การตัดสินใจ การปฏิบัติ การติดตามตรวจสอบและประเมินผล เพื่อประสิทธิผลต่อผู้เรียนทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ (จันทร์ธานี สงวนนาม, 2551, หน้า 149)

ดังนั้น การบริหารงานวิชาการจึงเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารการศึกษาที่มีกระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ได้แก่ การวางแผนการจัดระบบโครงสร้าง การกำหนดบทบาทหน้าที่การจัดดำเนินงานทางวิชาการ การผลิตสื่ออุปกรณ์การสอน การวัดผลประเมินผล การนิเทศเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ การจัดแหล่งเรียนรู้ศูนย์เทคโนโลยี การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้วยหลักการดังกล่าว สถานศึกษาเอกชนทุกแห่งจึงต้องหารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ ในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศได้มาตรฐานสากล เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ส่งผลให้สามารถพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเอกชนมีประสิทธิผลได้อย่างสูงสุด

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยได้วิเคราะห์ สังเคราะห์แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วสรุปองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อให้ได้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผล ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารโรงเรียนเอกชน ต่อไป

คำถามของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วยอะไรบ้าง
2. รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผล ของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีลักษณะอย่างไร
3. ประสิทธิภาพการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผล ของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. เพื่อตรวจสอบและยืนยันรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีความเหมาะสม

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ จะก่อให้เกิดประโยชน์ ดังนี้

1. ได้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการส่งเสริมการบริหารวิชาการให้มีประสิทธิภาพ
2. ได้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งจะส่งผลให้โรงเรียนมีวิธีการบริหารจัดการที่ดีกว่า เพื่อยกระดับคุณภาพของโรงเรียน

3. เป็นแนวทางให้กับองค์การทางการศึกษาในสังกัดอื่นๆ นำไปปรับปรุงหรือประยุกต์ใช้ เพื่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ

4. เพื่อให้หน่วยงานระดับสูงได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. เนื้อหาที่ใช้วิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของเนื้อหาโดยศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการแนวคิด หลักการการบริหารงานวิชาการ มี 12 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การวัดผลและประเมินผลการศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 4) การนิเทศการศึกษา 5) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 6) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 7) การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ 8) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน 9) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 10) การแนะแนวการศึกษา 11) การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชนและ 12) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นและการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผล มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการ 2) การพัฒนาศักยภาพครู และ 3) บรรยากาศการการเรียนรู้

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูที่ปฏิบัติหน้าที่บริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เรื่องรายชื่อโรงเรียนเอกชน

ประเภทสามัญศึกษาที่ส่งรายงานประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2557 ข้อมูล ณ วันที่ 28 สิงหาคม 2558 ทั้ง 20 จังหวัด รวมทั้งสิ้น 583 โรง (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. 2558. ออนไลน์)

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยวิจัย สามารถอธิบายเป็นรายละเอียดประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปฏิบัติหน้าที่บริหารงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเคร์จซี่ และมอร์แกน (Krejcie, R.V., and Morgan D.W.) ได้กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ จำนวน 194 โรง แยกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 194 คน และครูที่ปฏิบัติหน้าที่บริหารงานวิชาการ จำนวน 388 คน ซึ่งหน่วยวิจัยได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (สุจิตรา บุญยรัตพันธุ์, 2546, หน้า 176-177)

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดหลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาได้ 12 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) การวัดผลและประเมินผลการศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 4) การนิเทศการศึกษา 5) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 6) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 7) การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ 8) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน 9) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 10) การแนะแนวการศึกษา 11) การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน และ 12) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นและองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลได้ 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการ 2) การพัฒนาศักยภาพครู และ 3) บรรยากาศการเรียนรู้ สรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประกอบด้วย 12 องค์ประกอบ

1. การวัดผลและประเมินผลการศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
4. การนิเทศการศึกษา
5. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
6. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
7. การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้
8. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน
9. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
10. การแนะแนวการศึกษา
11. การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน
12. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น

กระบวนการบริหารงานวิชาการ

ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน

1. การวางแผน (Plan)
2. การปฏิบัติตามแผน (Do)
3. การตรวจสอบประเมินผล (Check)
4. การปรับปรุง/นำไปใช้ (Action)

การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผล

มี 3 องค์ประกอบ

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการ
2. การพัฒนาศักยภาพครู
3. บรรยากาศการเรียนรู้

รูปแบบการบริหารงานวิชาการ

ที่มีประสิทธิผลโรงเรียนเอกชน

ประเภทสามัญศึกษา

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เข้าใจคำศัพท์ของการวิจัยครั้งนี้ตรงกันผู้วิจัยจึงได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะดังนี้

1. รูปแบบ หมายถึง สิ่งที่แสดงโครงสร้างทางความคิดหรือองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ หรือตัวแทนสัญลักษณ์ของการใช้แนวคิดที่กำหนดไว้เฉพาะในการอธิบายหรือเป็นแผนผัง แผนภาพ ในการดำเนินการ เพื่อช่วยให้บุคคลอื่นสามารถเข้าใจความหมายวิธีการต่างๆ ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ทำให้สามารถอธิบายคุณลักษณะที่สำคัญและง่ายต่อการทำความเข้าใจในโครงสร้างทางความคิด องค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ของปรากฏการณ์นั้นๆ

2. รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผล หมายถึง การสร้างแบบจำลองโดยมีแนวคิดทฤษฎีรองรับมีการประเมินตรวจสอบเพื่อให้ได้รูปแบบที่เหมาะสมกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนโดยผู้เชี่ยวชาญตามหลักของประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง

3. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนหมายถึงการบริหารกิจกรรมหรือ การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนและปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การพัฒนาการเรียนการสอน การวัดประเมินผลเพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายหลักสูตรในระดับชาติ โดยมีผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ ตลอดจนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อันจะส่งผลต่อประโยชน์สูงสุดของผู้เรียนและชุมชน และบรรลุจุดมุ่งหมายในการนำไปปฏิบัติ ได้แก่

3.1 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา หมายถึง การจัดทำ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลง วิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองโดยให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการและให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีทักษะ ความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

3.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การส่งเสริมให้ครูมีการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น

ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.3 การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน หมายถึง การร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ที่ให้ข้อเท็จจริงเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ เกิดขึ้น โดยเฉพาะหาแหล่งสื่อที่เสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

3.4 การวัดผลและประเมินผลการศึกษา หมายถึง การกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3.5 การนิเทศการศึกษา หมายถึง การทำความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในที่มีหลักการให้บุคลากรทุกคนรับผิดชอบนำสถานศึกษาไปสู่มาตรฐานการศึกษาร่วมกัน การกำหนดวิธีการและระยะเวลาการนิเทศภายใน การควบคุมและส่งเสริมให้มีการดำเนินการนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ การร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากกระบวนการจัดการเรียนการสอน

3.6 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การทำความเข้าใจและส่งเสริมให้มีการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน การร่วมกันกำหนดประเด็นปัญหาที่เป็นข้อขัดข้องหรือข้อควรพัฒนาร่วมกันในสถานศึกษา การควบคุมดูแลและส่งเสริมการดำเนินการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ให้บรรลุเป้าหมาย

3.7 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การจัดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้พอเพียงเพื่อสนับสนุนการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองกับ การจัดกระบวนการเรียนรู้ การจัดระบบแหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียนและการจัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ การส่งเสริมให้ครูและนักเรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินและปรับปรุงแหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

3.8 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การจัดระบบโครงสร้างองค์การให้รองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา และตัวชี้วัดของกระทรวง รวมทั้งเป้าหมายความสำเร็จของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมาย

3.9 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุคใหม่ องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา หมายถึง การดำเนินการเพื่อให้เกิดผลสำเร็จใน การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จะต้องดำเนินการที่เกิดจากความ ร่วมมือกันของทุกฝ่าย การมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของโรงเรียน มีการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน การประชาสัมพันธ์ การอบรมให้ความรู้แก่ บุคคล ครอบครัวยุคใหม่ องค์กร สถานประกอบการ รวมถึงสถาบันการศึกษาอื่น มีผล ให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนมีประสิทธิภาพ โรงเรียนมีการพัฒนาที่มีคุณภาพยิ่งขึ้น

3.10 แนวทางการศึกษา หมายถึง กระบวนการที่ครูให้ความรู้ ความ เข้าใจแก่นักเรียนทั้งในด้านเกี่ยวกับการศึกษา การอาชีพและด้านพฤติกรรมส่วนบุคคล ซึ่งทำให้นักเรียนสามารถเลือกแนวทางการศึกษา อาชีพและปรับปรุงพฤติกรรมของตนได้ เหมาะสมกับความถนัดและความสามารถทางสติปัญญาของตน ทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกัน ความล้มเหลวหรือข้อผิดพลาดในการเรียนของนักเรียน

3.11 การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน หมายถึง กระบวนการที่ ประชาชนในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนและท้องถิ่น ได้เข้าไปเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ของโรงเรียน โดยร่วมแสดงความคิดเห็นและกระทำในสิ่งที่เห็นพ้องต้องกันตลอดจนร่วม พิจารณากำหนดปัญหา ความต้องการของประชาชน ชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ช่วยเหลือแก้ไขปัญหา หาแนวทางพัฒนาโรงเรียน

3.12 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น หมายถึง การประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา เพื่อให้เกิดการประสานความร่วมมือกันในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาอื่นได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา หมายถึง สิ่งที่เป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จในการดำเนินงานของ การบริหารวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา อันเป็นผล ร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครู จนประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป็นที่ยอมรับ ของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ได้แก่

4.1 ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนในการนำความรู้ แนวคิด วิธีการ ตลอดจนเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์กับครูและนักเรียน

4.2 การพัฒนาศักยภาพครู หมายถึง การส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถ ทักษะและศักยภาพในการปฏิบัติงานสูงขึ้น มีทัศนคติที่ดี มีความตระหนักมุ่งมั่น ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้โรงเรียนเกิดประสิทธิผล เจริญก้าวหน้าและเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ สามารถปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคตได้ดี

4.3 บรรยากาศการเรียนรู้ หมายถึง สภาพแวดล้อมที่อยู่รอบๆ ตัวผู้เรียน ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ส่งผลต่อผู้เรียนทั้งทางบวกและทางลบและมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

5. กระบวนการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารคุณภาพ PDCA ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การตรวจสอบประเมินผล (Check) และการปรับปรุง/นำไปใช้ (Action) ผู้บริหารโรงเรียนเป็นกลไกสำคัญ ที่ทำให้กระบวนการบริหารดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพขั้นตอน PDCA มีดังนี้

5.1 ขั้นวางแผน (Plan) หมายถึง การประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทราบความต้องการหรือความคาดหวังของผู้ปกครองกรรมการสถานศึกษา และชุมชนที่มีต่อสถานศึกษาและศึกษามาตรฐานการศึกษาของชาติ นโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด รวมทั้งศึกษาถึงศักยภาพของสถานศึกษาก่อนที่จะร่วมกันกำหนดเป็นวิสัยทัศน์หรือเป้าหมายของสถานศึกษา จากนั้นร่วมกันจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายและกำหนดเป็นภารกิจของสถานศึกษาแล้วจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี

5.2 ขั้นปฏิบัติตามแผน (Do) หมายถึง การบริหารจัดการส่งเสริมสนับสนุนควบคุมกำกับดูแลให้คำปรึกษาแนะนำ และอำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากรในสถานศึกษาที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนและรับผิดชอบแผนงานและโครงการให้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ

5.3 ขั้นตรวจสอบและประเมินผล (Check) หมายถึง การตรวจสอบติดตามบุคลากรที่รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมตามแผนงาน/

โครงการ โดยผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ตรวจสอบ ติดตามตลอดเวลา ตั้งแต่เริ่มโครงการ ระหว่างโครงการ และสิ้นสุดโครงการ แล้ววิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งการเขียนรายงานต่างๆ

5.4 ชั้นปรับปรุง/การนำไปใช้ (Action) หมายถึง การนำผลการประเมิน ไปใช้ในการวางแผน/กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพในปีการศึกษาต่อไป หรือนำผลที่ได้ไปปรับปรุงแผนงาน/โครงการในปีการศึกษานั้นให้ประสบความสำเร็จต่อไป

6. ประสิทธิภาพการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลหมายถึง การบริหารจัดการงานวิชาการที่บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้โดยประหยัดเวลา ทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์ คน และมีระดับคุณภาพดี

7. โรงเรียนเอกชน หมายถึง โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาที่จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ระดับการศึกษาพื้นฐาน) ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2558

8. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่บริหารจัดการโรงเรียนเอกชน ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ประกอบด้วย ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการโรงเรียน หรือผู้อำนวยการโรงเรียนซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากผู้รับใบอนุญาต ปีการศึกษา 2558

9. ครู หมายถึง บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการจัดการเรียน การสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่างๆ และปฏิบัติหน้าที่บริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนเอกชน ปีการศึกษา 2558

10. โรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมายถึง โรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษาที่จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ใน 20 จังหวัด ได้แก่ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บึงกาฬ บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ อุตรดิตถ์และอุบลราชธานี